

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی

(مصوب ۱۳۴۶/۲/۲۲ با اصلاحات بعدی)

ماده ۱- مرتکب هر يك از اعمال زیر در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی به مجازاتهای مقرر در این قانون محکوم خواهد شد:

• عرضه یا فروش جنسی به جای جنس دیگر

• مخلوط کردن مواد خارجی به جنس به منظور سوء استفاده

• عدم رعایت استاندارد یا فرمول ثبت شده در مواردیکه تعیین فرمول و رعایت آن و همچنین تعیین استاندارد و رعایت آن الزامی باشد

• فروش و عرضه جنس فاسد و یا فروش و عرضه جنسی که موعده مصرف آن گذشته و همچنین تعیین استاندارد و رعایت آن الزامی باشد

• بکار بردن رنگها و اسانسها و سایر مواد اضافی غیر مجاز در موارد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی و یا لوازم بازی کودکان

• ساختن مواد تقلبی خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی

ماده ۲- (اصلاحی ۱۳۵۳/۱۲/۱۸) ارتکاب به هر يك از اعمال مذکور در ماده يك حسب مورد مستوجب یکی از مجازاتهای زیر خواهد بود:

• در مواردی که مواد مذکور در ماده يك بدست مصرف کننده نرسیده یا اینکه مصرف آن موجب بیماری یا آسیبی نگردد مجازات مرتکب سه ماه تا یکسال حبس جنحه ای خواهد بود ولی در هر حال سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنائی درجه ۲ از دو تا پنج سال محکوم خواهد شد.

• در صورتیکه مصرف مواد مذکور موجب بیماری مصرف کننده یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از یکماه باشد مجازات مرتکب ششماه تا دو سال حبس جنحه ای خواهد بود و هر گاه مدت معالجه بیشتر از يك ماه باشد مجازات مرتکب یکسال تا سه سال حبس جنحه ای است و در هر مورد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنائی درجه يك از سه سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

• در صورتیکه مصرف مواد مذکور موجب نقص یکی از اعضای مصرف کننده گردد مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص سه تا ده سال حبس جنائی درجه يك است در این مورد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنائی درجه يك از پنجسال تا پانزده سال محکوم می شود.

در صورتیکه مصرف مواد بهداشتی یا آرایشی موجب نقص زیبایی یا کراهت منظر شود مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص یا کراهت يك تا سه سال حبس جنحه ای خواهد بود و در این مورد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده یا کلاهک با مخلوط کننده آن با مواد خارجی به حبس جنائی درجه دو از دو سال تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۳- (اصلاحی ۱۳۵۳/۱۲/۱۸) در صورتیکه مصرف مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی منجر به فوت مصرف کننده گردد مجازات سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده اعدام است و در سایر موارد مذکور در ماده يك در صورتیکه منجر به فوت شود مجازات مرتکب سه تا پانزده سال حبس جنائی درجه يك است.

تبصره ۱- (الحاقی ۱۳۵۳/۱۲/۱۸) مرتکب هر يك از جرایم مذکور در این ماده و ماده ۲ این قانون علاوه بر کیفر مقرر جز در مورد اعدام به پرداخت جزای نقدی از بیست هزار ریال تا پانصد هزار ریال و محرومیت از اشتغال به کسب یا کار مربوط به مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی از يك سال تا سه سال محکوم خواهد شد.

تبصره ۲- (الحاقی ۱۳۵۳/۱۲/۱۸) در تمام موارد مذکور در این قانون هرگاه معلوم شود که مواد تقلبی با علم و اطلاع مدیر یا صاحب موسسه یا کارگاه ساخته یا تهیه یا مواد خارجی مخلوط شده است اشخاص مذکور بهمان مجازاتی که برای مباشر عمل مقرر است محکوم خواهند شد.

ماده ۴- در هر مورد که در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی مواد سمی بحد غیر مجاز باشد دادگاه مرتکب را بر حسب مورد بحد اکثر مجازاتهای مذکور در ماده ۲ محکوم خواهد بود.

ماده ۵- رقابت مکارانه در مورد مواد موضوع این قانون از طرف هر کس مشمول بند الف ماده ۲۴۴ قانون کیفر عمومی خواهد بود.

ماده ۶- هر گاه در نتیجه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم مهارت تهیه کننده یا سازنده یا فروشنده یا عرضه کننده یا هر یک از عاملین آنها مواد خوردنی و آشامیدنی آرایشی و بهداشتی بصورتی در آید که مصرف آن موجب بیماری یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از یک ماه باشد مجازات اشخاص مذکور بر حسب مورد دو ماه تا شش ماه حبس تادیبی خواهد بود و در صورتیکه مدت معالجه زائد بر یک ماه باشد مرتکب به حداکثر مجازات حبس مذکور در این ماده و تادیه غرامت از پنجهزار تا پنجاه هزار ریال محکوم می شود.

ماده ۷- از تاریخ تصویب این قانون تاسیس هر گونه کارخانه یا کارگاه تهیه مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی بهداشتی منوط به تحصیل پروانه از وزارت بهداشتی و در مورد کارخانه ها پروانه تاسیس نیز از وزارت اقتصاد است. شرایط صدور پروانه و طرز کار تولید بهره برداری و اداره موسسات مزبور در آئین نامه ای که وسیله وزارت بهداشتی تهیه می شود تعیین خواهد گردید.

تبصره - مسئولیت فنی کارخانه های مواد خوردنی- آشامیدنی- آرایشی و بهداشتی به عهده افرادی خواهد بود که در فنون پزشکی- داروسازی- دامپزشکی- رشته های تغذیه- شیمی و علوم تجربی دارای درجه تحصیلی دانشگاهی از لیسانس به بالا باشند و با توجه به رشته های مربوط (مواد خوردنی- آشامیدنی- آرایشی و بهداشتی) درجه تحصیلی رشته تخصصی و میزان تجربه لازم برای مسئولیت فنی موسسات فوق الذکر که به موجب آیین نامه ای که به وسیله وزارت بهداشتی تهیه می شود تعیین خواهد شد.

ماده ۸- وزارت بهداشتی جهت صدور پروانه ساخت هر نوع فرآورده که در کارخانجات تهیه می شود مبلغ پنجهزار ریال و جهت صدور پروانه ساخت هر نوع فرآورده هایی که در کارگاههای مشمول این قانون تهیه می شود مبلغ پانصد ریال دریافت خواهد داشت که منحصرأ به مصرف تاسیس و توسعه و تکمیل آزمایشگاههای مواد غذایی خواهد رسید.

تبصره ۱- کارگاههاییکه فرآورده های خود را با علامت و بسته بندی مشخص به صورت بازرگانی عرضه می کنند مشمول این قانون خواهند بود.

تبصره ۲- هر یک از آزمایشگاههای ذیصلاحیت وابسته به وزارت بهداشتی مجازند از اشخاص حقیقی یا حقوقی که تقاضای آزمایش مواد یا محصولات خود را می نمایند به موجب تعرفه ای که از طرف وزارت بهداشتی پیشنهاد و به تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین خواهد رسید حق آزمایش دریافت نمایند. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده در حسابی در خزانه داریکل متمرکز شده و در هر یک از موسسات به مصرف توسعه و تکمیل همان موسسه خواهد رسید.

تبصره ۳- فهرست کارخانجات و کارگاههای مشمول این قانون از طرف وزارت بهداشتی تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای بهداشتی مجلسین آگهی خواهد رسید.

ماده ۹- تهیه کنندگان و سازندگان و وارد کنندگان مواد خوردنی و آشامیدنی و بهداشتی و آرایشی که نوع موسسات آنها در آگهی وزارت بهداشتی قید خواهد شد و در تاریخ تصویب این قانون و آئین نامه های اجرایی آن مشغول به کار هستند مکلفند ظرف ششماه از تاریخ انتشار آگهی تقاضای پروانه بهداشتی از وزارت بهداشتی نمایند به تقاضاهای رسیده در کمیسیون فنی مرکب از سه نفر از اشخاص صلاحیتدار به تعیین وزارت بهداشتی رسیدگی و ظرف ششماه تصمیم کمیسیون بر رد یا قبول تقاضاها صادر خواهد شد. هر گاه در موعد مقرر تقاضای صدور پروانه نشود و یا کمیسیون تقاضای صاحب موسسه را رد نماید بدستور دادستان موسسه موقتاً تعطیل خواهد گردید. از دستور مزبور تا ده روز پس از اطلاع می توان به دادگاه شهرستان شکایت نمود و دادگاه خارج از نوبت به شکایت رسیدگی کرده و رای می دهد رای مزبور قطعی است.

تبصره- آئین نامه های اجرایی مواد ۸ و ۹ بوسیله وزارت بهداشتی تهیه و پس از تصویب کمیسیون های بهداشتی مجلسین به مورد اجرا گذاره خواهد شد.

ماده ۱۰- رد تقاضای صدور پروانه مانع از آن نیست که صاحب موسسه با رعایت مقررات ماده ۷ مجدداً تقاضای صدور پروانه بهداشتی و ساختن بنماید.

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

ماده ۱۱- در موسسات داخلی که نوع آنها از طرف وزارت بهداشتی معین و صورت آن منتشر می گردد صاحبان آنها مکلفند طبق دستور وزارت بهداشتی مشخصات لازم را در مورد هر نوع فرآورده بخت فارسی خوانا روی بسته بندی یا ظرف محتوی جنس قید نمایند که مواردیکه فرمول محصول با مواد ترکیبی طبق تقاضای سازنده فرمول بایستی محفوظ بماند باید فرمول محصولات را قبلا به وزارت بهداشتی تسلیم و شماره پروانه آن را روی بسته بندی ذکر نماید:

متخلفین از مقررات این ماده به پرداخت غرامت از پنجهزار تا بیست هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۲- وزارت بهداشتی مکلف است فهرست رنگها و اسانسها و سایر مواد مجاز قابل افزودن به مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی و همچنین نوع جنس ظرف مورد استفاده در صنایع مواد خوردنی یا آشامیدنی یا رنگهای مورد مصرف در اسباب بازی را آگهی نماید.

افزودن موادی که در آگهی ذکر نشده باشد به مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی و اسباب بازی بدون اجازه وزارت بهداشتی و همچنین به کار بردن مواد سمی به صورت و میزان غیر مجاز در سفید کردن و پاک کردن و شفاف کردن یا رنگ آمیزی ظروف غذایی یا پوشش و بسته بندی مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی ممنوع است و مجازات سازندگان یا تهیه کنندگان مواد موضوع این ماده در صورتی که مستلزم مجازات شدیدتری نباشد حبس تادیبی از سه ماه تا یک سال خواهد بود.

ماده ۱۳- مقررات بهداشتی طبق آئین نامه ای از طرف وزارت بهداشتی تعیین و برای اطلاع عمومی بوسایل مقتضی آگهی میشود. تخلف از مقررات بهداشتی مذکور مستوجب مجازات خلاقی است که بر طبق آئین نامه مصوب وزارت دادگستری و وزارت بهداشتی تعیین خواهد شد.

ماموریتی که از طرف وزارت بهداشتی یا موسسات مسئول دیگر برای نظارت در مواد خوردنی و آشامیدنی و بهداشتی تعیین می شوند مکلفند متخلفین از مقررات بهداشتی را با ذکر مورد تخلف با تنظیم گزارش به مسئول بهداشت محل معرفی نمایند.

مسئول بهداشت محل در صورت تایید گزارش مامور نظارت متخلف را به دادگاه خلاف معرفی نموده و به مدیر موسسه نیز کتبا اخطار می نماید که در موعد مقرر که مدت آن در آئین نامه تعیین خواهد شد به رفع نواقص بهداشتی اقدام نماید. در صورتیکه پس از انقضاء مهلت مقرر نقایص مذکور رفع نشده باشد مامور نظارت مکلف است مراتب را به مسئول بهداشت محل مجددا گزارش دهد و مسئول مزبور پس از رسیدگی و تایید گزارش مامور نظارت محل تعیین شده را با دستور کتبی موقتا تعطیل می کند ادامه کار در صورتی اجازه داده خواهد شد که صاحب یا مدیر مسئول موسسه بهداشت محل را از اجرای مقررات مطمئن سازد.

ماده ۱۴- کلیه مواد تقلبی یا فاسد یا موادی که مدت مصرف آنها منقضی شده باشد بلافاصله پس از کشف توقیف می شود هر گاه وزارت بهداشتی یا موسسات مسئول دیگر گواهی نمایند که مواد مکشوفه برای برخی از مصارف انسانی یا حیوانی یا صنعتی قابل استفاده است ولی نگهداری آن امکان ندارد مواد مکشوفه به دستور دادستان شهرستان با اطلاع صاحب کالا و با حضور نماینده دادستان شهرستان به فروش می رسد و وجوه حاصل تا ختم دادرسی و صدور حکم قطعی در صندوق دادگستری تودیع خواهد شد و هر گاه گواهی شود که مواد مکشوفه قابلیت مصرف انسانی یا حیوانی یا صنعتی ندارد فوراً به دستور دادستان معدوم می شود.

در کلیه موارد فوق وهمچنین در مورد اسباب و ابزار آلات جرم دادگاه طبق ماده ۵ قانون مجازات عمومی تعیین تکلیف می نماید و اگر قبلا به فروش رسیده باشد در مورد وجوه حاصل از فروش نیز تعیین تکلیف خواهد کرد.

درآمد حاصل از اجرای این ماده به مصرف تاسیس و توسعه و تکمیل آزمایشگاههای تحقیق و کنترل مواد غذایی خواهد رسید.

ماده ۱۵- کسانیکه موارد مذکور در ماده ۱۴ را خریداری می نمایند باید منحصرآ برای مصارفی که از طرف وزارت بهداشتی با موسسات مسئول دیگر تعیین گردیده معامله نمایند یا بکار برند والا بر حسب مورد به مجازاتهای مذکور در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۱۶- از تاریخ تصویب این قانون ترخیص مواد غذایی یا بهداشتی یا آرایشی از گمرک بهر شکل و کیفیت به منظور بازرگانی یا تبلیغاتی یا رعایت مقررات عمومی علاوه بر دارا بودن گواهی بهداشتی و قابلیت مصرف از کشور مبداء مستلزم تحصیل پروانه ورود از وزارت بهداشتی است و وارد کننده نیز مکلف است برای تحصیل پروانه مزبور فرمول مواد و همچنین موادیکه برای نگهداری به آنها اضافه شده به وزارت بهداشتی تسلیم نماید.

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

ماده ۱۷- کلیه جرایم مندرج در این قانون از جرائم عمومی محسوب است.

ماده ۱۸- دولت مأمور اجرای این قانون است.

آئین نامه اجرایی ماده ۷ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی

ماده ۱- موادی که برای خوردن و آشامیدن و آرایش و بهداشت پوست و مو و ناخن و نظافت انسان مصرف می شود و یا واد افزودنی به مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بسته بندی بهداشتی و نیز ظروف و بسته بندی مواد مذکور در قانون و همچنین رنگ های مورد مصرف در ظروف و وسایل و بسته بندی لوازم بازی کودکان مشمول این آئین نامه است.

ماده ۲- پروانه تاسیس - متقاضیان پروانه تاسیس کارخانه و کارگاه مذکور در قانون موظفند قبل از سفارش کارخانه یا کارگاه خود پرسشنامه ای را از طرف وزارت بهداشت تهیه و در اختیار متقاضیان گذارده خواهد شد تکمیل و بضمیمه پیشنهاد و تاسیس کارخانه یا کارگاه مورد نظر به وزارت بهداشت تسلیم نمایند.

ماده ۳- پروانه بهره برداری- دارنده پروانه تاسیس باید پس از ایجاد کارخانه یا کارگاه مشخصات کامل آنها را تعیین و ضمن معرفی مسئول فنی به وزارت بهداشت ارسال و تقاضای پروانه بهره برداری نماید.

تبصره - برگ اعلام قبولی مسئول فنی با رونوشت شناسنامه و رونوشت آخرین مدرک تحصیلی و دو قطعه عکس ۴*۶ او باید ضمیمه فوق باشد.

ماده ۴- مسئول فنی باید دارای یکسال سابقه کار و تجربه در یکی از موسسات علمی یا تحقیقاتی یا صنعتی یا آزمایشگاهی در رشته مربوط باشد و در غیر اینصورت تعهد نماید که ضمن انجام کار دوره یکساله تعلیماتی را که باید به این منظور از طرف وزارت بهداشتی دائر خواهد شد با موفقیت بگذراند.

ماده ۵- اداره کل نظارت بر مواد غذایی و آرایشی و آشامیدنی بهداشتی موظف است تقاضاها را به ترتیب وصول در دفتر ثبت و به ترتیب تاریخ وصول تقاضا متخصصین فنی خود را جهت بازبینی کارخانه ها یا کارگاه اعزام دارد. متخصصین فنی نتیجه رسیدگی را ضمن اظهار نظر صریح در فرم مخصوصی که در اختیارشان گذارده می شود تنظیم و ظرف یک هفته به سازمان مرکزی ارسال خواهند داشت تا در صورت واجد بودن شرایط لازم ظرف ۱۰ روز پروانه مربوطه را صادر و در صورتیکه ایراد یا نظر دیگری باشد نیز باید قبل از انقضای این مدت مشروحا بمتقاضی اعلام گردد.

ماده ۶- کارخانه ها و کارگاه های موجود مکلفند ظرف مدت ششماه با رعایت مقررات قانون و این آئین نامه درخواست صدور پروانه نمایند. اداره کل نظارت بر مواد غذایی و آرایشی و بهداشتی تقاضاهای واصله را مورد رسیدگی قرار داده و در صورت انطباق با مقررات ظرف مدت یکماه پروانه لازم صادر و نظر اصلاحی و تکمیلی خود را ظرف همان مدت بمتقاضی ابلاغ خواهند نمود تا طی مهلتی که از ششماه تجاوز نخواهد کرد نسبت باصلاح و رفع نقائص مربوطه اقدام نماید و در غیر اینصورت مادام که اقدامات تکمیلی و اصلاحی بعمل نیامده و پروانه صادر نگردیده از ادامه کار آن کارخانه یا کارگاه جلوگیری خواهدشد.

ماده ۷- اداره کل نظارت بر مواد غذایی و آرایشی موظف است لاقلاً یکبار در سال موسسات مندرج در قانون را بازدید و گردش امور کارخانه را از نظر فنی و بهداشتی کنترل نماید.

ماده ۸- وظایف مسئول فنی بقرار ذیل است:

الف : در موقع ساختن و ترکیب مواد مورد نظر شخصا حضور داشته و امور مربوطه را سرپرستی نماید والا پروانه اش بمدت سه ماه لغو میگردد.

ب : از هر گونه تغییر اساسی که در شرایط تاسیس یا بهره برداری کارخانه یا کارگاه حاصل میشود وزارت بهداشتی را مطلع نماید.

پ : نظرات فنی و بهداشتی خود را کتبا بکار فرما گزارش دهد و کارفرما موظف بانجام نظر فنی و بهداشتی مذکور میباشد. در غیر این صورت مسئول فنی جریان امر را به اداره کل نظارت بر مواد غذایی و آرایشی اطلاع دهد تا رسیدگی و تصمیم لازم اتخاذ شود.

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

ماده ۹- مسئول فنی حق واگذاری پروانه خود را به شخص دیگری ندارد و در صورت بیماری یا مسافرت و غیبت او کارفرما موظف است بجای مشارالیه یک نفر واجد شرایط به وزارت بهداشتی معرفی نماید.

ماده ۱۰- سازندگان و تهیه کنندگان مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی که فهرست آنها از طرف وزارت بهداشتی آگهی خواهند شد مکلفند برای کنترل محصولات خود دارای آزمایشگاه مجهزی متناسب با کارخانه یا کارگاه مربوطه باشند و در صورتیکه حجم تولیدات آنها اقتضای نگاهداری آزمایشگاه اختصاصی نداشته باشد باید یکی از آزمایشگاههای مورد تایید وزارت بهداشتی انجام کنترل امور مربوطه آنها را تعهد و تامین نمایند.

ماده ۱۱- پروانه بهره برداری و مسئولیت فنی متخلفین از این آئین نامه (جز در مورد بند الف ماده ۸ که حکم خاصی دارد) برای بار اول بمدت یکماه و در صورت تکرار بمدت ۳ ماه لغو خواهدشد. در صورت لغو پروانه مسئول فنی کارفرما موظف است فوراً مسئول فنی دیگری معرفی نماید.

ماده ۱۲- کمیته فنی برای مشورت و همکاری های فنی در اجرای مقررات راجع به مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی کمیته ای بنام کمیته فنی مرکب از پنج نفر از کارشناسان مربوطه برای مدت دو سال از طرف وزیر بهداشتی انتخاب خواهندشد.

ریاست کمیته با یکی از صاحب منصبان وزارت بهداشتی به تعیین وزیر بهداشتی خواهدبود رئیس و اعضا کمیته تا تجدید انتخابات آنها کماکان بکار خود ادامه خواهند داد.

ماده ۱۳- وظایف کمیته فنی بشرح ذیل است:

الف : اشتراك مساعی و دادن نظرات و مشورتهای فنی به تقاضای اداره کل نظارت بر مواد غذایی.

ب : رسیدگی و اظهار نظر نسبت به درخواستها راجع به تاسیس کارخانه ها یا کارگاه های مذکور در قانون و همچنین مدارک مربوطه به مسئولین فنی که از طریق اداره کل نظارت بر مواد غذایی به کمیته ارسال می شود.

ماده ۱۴- کمیته می تواند برای تنظیم آئین نامه و همچنین بحث و شور درباره وظایف محوله بخود، کمیته های فرعی از کارشناسان رشته های مختلف مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی تشکیل دهد که ریاست هر يك از آن کمیته های فرعی با یکی از اعضای اصلی باشد و نیز روسای کمیته های فرعی ممکن است اشخاصی را برای مشاوره در کمیته فرعی دعوت نمایند.

آئین نامه اجرایی ماده ۸ و ۹ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده ۱- مراکز ساخت و یا تهیه و یا نگهداری مواد مشمول ماده ۸ و ۹ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی بشرح زیر تعیین میگردد:

مواد خوردنی و آشامیدنی

الف : فرآورده های گوشتی

ب : فرآورده ماهی و پرندگان

ج : شیر و فرآورده های آن

د : غذاهای تقویتی

ه : فرآورده های انواع میوه

و : فرآورده های سبزی های خوردنی

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

ز : انواع چربی ها و روغن های خوراکی

ح : فرآورده های غلات

ط : انواع شیرینی و قند

ی : نوشابه های الکی و غیر الکی

ک : شربت ها و ترشی ها و فرآورده های آن ها

ل : چای و کاکائو و قهوه و مشابهن و فرآورده های آن ها

مراکز تهیه و ساخت مواد آرایشی و بهداشتی

الف : مواد آرایشی و تقویت کننده ها

ب : مواد بهداشتی و تطیفی

ج : گند زاده ها و حشره کشها

متفرقه

الف : ظروف و بسته بندی مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و مراکز ساخت آن ها

ب : مراکز نگهداری مواد خوردنی و آشامیدنی و سردخانه ها

د : ظروف تهیه و تولید و ساخت و پخت مواد خوردنی و آشامیدنی و بهداشتی

ماده ۲- وزارت بهداشتی فرآورده ها و بسته بندی و همچنین کارخانجات و کارگاه های مشمول قانون را به ترتیب اهمیت بهداشتی و بتدریج که سازمان نظارت و کنترل بر مواد غذایی و آرایشی آماده می شود برای اطلاع عموم آگهی خواهند کرد.

ماده ۳- تمیز بین کارگاه و کارخانه های مشمول قانون مواد خوراکی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی طبق نظر کمیسیون خواهد بود مرکب از نمایندگان وزارت بهداشتی وزارت اقتصاد وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی که در وزارت بهداشتی تشکیل میگردد.

ماده ۴- درآمد حاصل از صدور پروانه های برای توسعه و تکمیل آزمایشگاههای مواد غذایی و تامین کادر فنی و تمام وقت کردن آزمایشگاه ها طبق بودجه ای که به پیشنهاد اداره کل نظارت بر مواد غذایی به تصویب وزارت بهداشتی می رسد به مصرف خواهد رسید.

آئین نامه فوق مشتمل بر چهار ماده در تاریخ روز پنجشنبه دوازدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و هفت کمیسیون بهداشتی مجلس شورای ملی و در جلسه روز شنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۴۷ کمیسیون بهداشتی مجلس سنا باستناد تبصره ۲ ماده ۸ تبصره ذیل ماده ۹ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی بتصویب رسید.

آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده ۱- کلیه متصدیان و کارگران و اشخاصی که در مراکز تهیه، تولید و توزیع و نگهداری و فروش و وسایل نقلیه حامل مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی اماکن عمومی اشتغال دارند. موظفند دوره ویژه بهداشت عمومی را به ترتیبی که معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام می نماید گذرانده و گواهینامه معتبر آنرا دریافت دارند.

تبصره ۱- مدیریت و یا تصدی و اشتغال بکار در هر يك از کارگاهها و کارخانجات و مراکز و اماکن و وسایل نقلیه موضوع این آئین نامه بدون داشتن گواهینامه معتبر موضوع ماده ۱ ممنوع است.

تبصره ۲- استخدام یا بکارگیری اشخاص فاقد گواهینامه معتبر مندرج در ماده ۱ این آئین نامه در هر يك از کارگاهها و کارخانجات و اماکن و مراکز و وسایل نقلیه مذکور ممنوع است.

تبصره ۳- اشخاص مانند صندوقدار، باغبان، نگهبان، راننده و نظایر آنها که در اماکن موضوع این آئین نامه شاغل بوده لیکن با مواد غذایی و آرایشی و بهداشتی ارتباط مستقیم ندارند از شمول ماده ۱ فوق و تبصره های ۱ و ۲ آن مستثنی می باشند.

ماده ۲- کلیه متصدیان، مدیران، کارگران و اشخاصی که مشمول ماده ۱ آئین نامه می باشند موظفند کارت معاینه پزشکی معتبر در محل کار خود داشته و هنگام مراجعه بازرسی بهداشت ارائه نمایند.

تبصره ۱- کارفرمایان موظفند هنگام استخدام اشخاص گواهینامه معتبر ماده ۱ و کارت معاینه پزشکی آنان را ملاحظه و ضمن اطمینان از اعتبار آن در محل کسب نگهداری نمایند.

تبصره ۲- کارت معاینه پزشکی منحصر از طرف مراکز بهداشت شهرستان یا مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستائی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد. مدت اعتبار کارت فوق برای پزشکان، اغذیه، ساندویچ، بستنی و آبمیوه فروشان و فنآدان و مشاغل مشابه و نیز کارگران کارگاهها و کارخانجات تولید مواد غذایی و بهداشتی فاسد شدنی ۶ ماه و برای سایر مشاغل موضوع این آئین نامه حداکثر یکسال می باشد.

ماده ۳- متصدیان و کارگران اماکن و مراکز و کارگاهها و کارخانجات و وسایل نقلیه، موضوع این آئین نامه موظفند رعایت کامل بهداشت فردی و نظافت عمومی محل کار خود را نموده و به دستوراتیکه از طرف بازرسی بهداشت داده می شود عمل نمایند.

ماده ۴- کلیه اشخاصی که در اماکن و مراکز و وسایل نقلیه موضوع این آئین نامه کار می کنند باید ملبس به لباس کار و روپوش تمیز و برنگ روشن باشند.

تبصره ۱- کلیه تهیه کنندگان مواد غذایی نظیر آشپزان، نانوايان و مشاغل مشابه و نیز کارگران کارگاهها و کارخانجات تولید مواد غذایی و بهداشتی که با این مواد ارتباط مستقیم دارند ملزم به پوشیدن روپوش سفید و کلاه و اشخاص مانند شاغلین و فروشندگان اغذیه و ساندویچ، آبمیوه، بستنی، شیرینجات، کله و پاچه، جگرکی و مشابه آنها علاوه بر روپوش و کلاه ملزم به استفاده از دستکش در حین کار میباشند.

تبصره ۲- در رستورانها و چایخانه های سنتی افرادی که در امر پذیرایی شرکت داشته و با غذا سروکار دارند ملزم به پوشیدن روپوش و کلاه سفید بوده و سایر افراد می توانند از لباسهای محلی استفاده کنند.

ماده ۵- متصدیان اماکن و مراکز و کارگاهها و کارخانجات موضوع این آئین نامه موظفند برای هر يك از شاغلین خود جایگاه محفوظ و مناسبی بمنظور حفظ لباس و سایر وسایل در محل تهیه نمایند.

ماده ۶- متصدیان مراکز و اماکن و کارگاهها و کارخانجات و وسایل نقلیه موضوع این آئین نامه موظفند از ورود و دخالت افراد متفرقه به امور تولید و تهیه و طبخ و حمل و نقل و توزیع و فروش مواد غذایی جلوگیری نمایند.

ماده ۱۳- استعمال دخانیات توسط متصدیان و کارگران مشمول این آئین نامه در حین کار ممنوع است.

ماده ۱۵- مصرف هر گونه محصولات دخانیاتی در محوطه های عمومی کارگاهها، کارخانجات و اماکن ومراکز و محلهاي موضوع این آئین نامه ممنوع است.

تبصره ۱- متصدیان، مسئولین و یا کارفرمایان محلهاي موضوع این آئین نامه مسئول اجرای مفاد ماده ۱۵ بوده و موظفند ضمن نصب تابلوهای هشدار دهنده در نقاط مناسب و در معرض دید از مصرف دخانیات جلوگیری کنند.

تبصره ۲- متصدیان، مسئولین و یا کارفرمایان موضوع تبصره ۱ می توانند محل مشخصی را که کاملا از محلهاي معمولی و عمومی جدا باشد جهت افرادی که می خواهند دخانیات مصرف کنند در نظر بگیرند.

ماده ۲۱- آب مصرفی باید مورد تایید مقامات بهداشتی باشد.

معاونت امور بهداشتی دانشگاه شهید بهشتی

ماده ۴۷- نگهداری هر گونه وسایل اضافی و مستهلك و مستعمل و مواد غذایی غیر قابل مصرف و ضایعات در محل کار ممنوع است.

ماده ۶۸- جنس مشخصات ظروف، وسایل و دستگاههایی که برای محل مختلف تولید و بسته بندی مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در کارگاهها و کارخانجات تولید این مواد بکار می روند باید مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

ماده ۷۶- جعبه های مقوایی و پاکتهای کاغذی که برای بسته بندی مواد غذایی استفاده می شوند باید از جنس سالم و استاندارد و کاملاً تمیز بوده و از نوع بازیافتی نباشد.

ماده ۷۸- برای حمل و نقل و جابجایی مواد غذایی فاسد شدنی مانند انواع گوشت دام و طیور و آبزیان، مواد پروتئینی، فرآورده های خام و پخته غذائی دام طیور و آبزیان، کله و پاچه و آرایش خوراکی دام، شیر و محصولات لبنی و امثال آنها باید منحصر از وسایط نقلیه مخصوص و مجهز به سردخانه سالم و مناسب استفاده شود.

ماده ۷۹- برای حمل و نقل و جابجایی هر نوع ماده غذایی که بدون شستشو و پخت و پز به مصرف می رسد. همچنین انواع نان، شیرینیجات و خشکبار و امثال آنها باید از وسایط مخصوص و مجهز به اطاقک محفوظ و مناسب، تمیز و بهداشتی استفاده شود.

ماده ۸۰- برای حمل و نقل مواد اولیه مصرفی و محصولات نهایی کارگاهها و کارخانجات تولید مواد غذایی، حبوبات، غلات، میوه جات و سبزیجات باید صرفاً از وسایط نقلیه مخصوص حمل و نقل این مواد که مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد استفاده شود.

ماده ۸۱- کلیه افرادی که در وسایط نقلیه موضوع مواد ۷۸ لغایت ۸۰ فوق الذکر با جابجایی مواد غذایی سروکار دارند، مشمول ماده ۲ آئین نامه درخصوص اخذ کارت معاینه پزشکی و تبصره های ذیل آن می باشند.

ماده ۸۲- صاحبان وسایط نقلیه موضوع این آئین نامه موظفند قبل از بهره برداری از آنها مجوز حمل و نقل مواد غذایی توسط وسیله نقلیه مربوطه را از وزارت بهداشت اخذ نمایند.

تبصره: حمل و نقل هر نوع کالای غیر مواد غذایی توسط وسایط نقلیه مجاز حمل این مواد ممنوع و علاوه بر اخذ جریمه موجب توقف وسیله نقلیه متخلف به مدت حداقل یکماه خواهد شد.

ماده ۸۳- حمل و نقل مواد غذایی و بهداشتی موضوع مواد ۷۸ لغایت ۸۰ این آئین نامه توسط وسایط نقلیه غیر مجاز ممنوع و علاوه بر اخذ جریمه، موجب توقف وسیله نقلیه به مدت حداقل یکماه خواهد شد.

ماده ۸۹- شکستن لاک و مهر و یا مهر و موم و همچنین برداشتن موانع ورود به محل تعطیل شده و یا داخل شدن به وسیله نقلیه متوقف شده بدون کسب مجوز کتبی از مسئول بهداشت محل موجب تعقیب قانونی صاحب یا مدیر موسسه تعطیل شده و یا صاحب و راننده خودرو متوقف شده خواهد بود.